

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201967
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8421201967.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX U., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: C. X. G., so sídlom C. XX, XXX XX H., V.: XXXXXXXX, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47233516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 2.419,12 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 6Csp/93/2021-110 zo dňa 24.06.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku I. a III.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:
„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.163,92 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.419,12 eura titulom primeraného finančného zadostučinenia a na náhradu trov konania.

Poukázal na to, že vo veci sp. zn. 3C/159/2015 Okresného súdu Kežmarok sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd vyslovil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročná a bez poplatkov a že zmluvné podmienky obsiahnuté v článku 8, bod 8.1. a 8.4 zmluvy sú neprijateľné. Rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 3C/159/2015 zo dňa 20.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 8Co/94/2018-107 zo dňa 29.04.2019, právoplatným dňa 31.05.2019 bolo žalobe žalobcu vyhovené vo vzťahu k celému nároku, a preto je nepochybné, že žalobca mal v konaní plný úspech. Mal za to, že bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie.

Poznamenal, že žaloba o primerané finančné zadostučinenie bola podaná na súde dňa 02.11.2021, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

Považoval za legitímne a spravodlivé priznať žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.163,92 eura, ktorá suma pozostáva zo sumy 1.000,- eur, ktorá predstavuje cca polovicu sumy bezdôvodného obohatenia vo výške 2.019,29 eura, keď žalobca pôvodne žiadal 2.019,29 eur, avšak v skutočnosti žalovanému na úhradu úveru nezaplatil nič navyš, len sumu 1.284,25 eura, ktorú aj v skutočnosti čerpal, a preto na strane žalovaného nedošlo k reálnemu bezdôvodnému obohateniu (viď 3. odsek rozsudku sp. zn. 3C/159/2015 a obdobne aj rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 8CoCsp/46/2021 zo dňa 28.03.2022); ďalej zo sumy 107,88 eura, ktorá predstavuje 50 % zo sumy 215,75 eura, ktorá bola vyčíslená ako odplata za možnosť odkladu splatnosti splátok úveru a zo sumy 56,04 eura, ktorá predstavuje 50 % zo sumy 112,08 eura, ktorá bola vyčíslená ako odplata za možnosť odkladu splátok revolvingu v rámci zmluvnej podmienky v článku 8 bod 8.1. zmluvy, ktorá bola určená za neprijateľnú. Súd nepriznal poplatky za služby z neprijateľnej podmienky v plnej výške 215,75 eura a 112,08 eura, nakoľko obidva poplatky zo zmluvnej podmienky, ktorá bola v pôvodnom konaní určená za neprijateľnú, boli určené sumou, z ktorej súd považoval za primerané a zodpovedajúce úvahe súdu priznať práve sumu vo výške 50 % z týchto poplatkov.

Uzavrel, že po zvážení všetkých okolností vyhovel žalobe a I. výrokom zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.163,92 eura a II. výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal premlčanie nároku a uviedol, že žalobca pri podaní žaloby uvádzal, že žalobu podáva prostredníctvom splnomocneného zástupcu a tomu udelil splnomocnenie už v roku 2015. Žalobca teda práve týmto postupom osvedčil, že právo na primerané finančné zadosťučinenie „sa mohlo vykonať“ určite už pri udelení splnomocnenia v roku 2015. Zároveň namietal, že súd prvej inštancie rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia neodôvodnil žiadnou skutočnosťou, ktorá by bola vlastná povahe žalovaného nároku. Naopak, rozhodoval v rozpore s praxou jemu nadriadeného odvolacieho súdu. Zároveň mal za to, že sa súd prvej inštancie odklonil od rozhodovacej praxe súdov, ktorý spočíva v tom, že súd primerané finančné zadosťučinenie chápe a označuje za sankciu, či dokonca mu takúto úlohu priznáva. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca vo vyjadrení k odolaniu žalovaného uviedol, že argumentácia žalovaného je nielen nesprávna, ale navyše závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 si vykladá účelovo. Bol toho názoru, že neobstojí ani argumentácia žalovaného, že plná moc v základnom konaní mala byť daná z roku 2015. Poukázal, že svojho právneho zástupcu na podanie žaloby o priznanie PFZ splnomocnil na základe plnomocenstva zo dňa 14.07.2021. Navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%..

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napríklad 4 Cdo 146/2008 zo dňa 31. 07. 2008) „Pre všeobecnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné dôvodne vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde alebo u rozhodcovského orgánu, t.j. keď sa právo stalo nárokom (actio nata). Nie je rozhodné, z akého dôvodu - či subjektívneho alebo objektívneho - tak v Ak teda Najvyšší súd definoval podmienky, za ktorý možno uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie a výslovne uviedol, že žiadny predchádzajúci spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom nemusí prebiehať, potom okamih kedy sa právo na primerané finančné zadosťučinenie „mohlo prvýkrát“ vykonať sa logicky nemôže viazať na skončenie nejakého konania. V takom prípade by predpokladom na jeho uplatnenie musel byť spor (prebiehajúci alebo skončený), a to Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí nielen že neuviedol, ale výslovne poprel nutnosť tejto podmienky. Bol toho názoru, že námietka premlčania bola preto uplatnená dôvodne.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

6. Pretože odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za inštruktívne preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie

žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na (výstižné, správne a presvedčivé) odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

7. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

8. Pokiaľ sa týka otázky premlčania odvolací súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú, poukajúc na vyššie citované znenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý upravuje právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá v prípade ak si na súde úspešne uplatní toto porušenie práva alebo povinnosti stanovenej týmto a osobitným predpismi. To znamená, že žalobca si na súde úspešne uplatnil porušenie práva nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa č.k. 3C/159/2015-87 zo dňa 20.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 8Co/94/2018-107 zo dňa 29.04.2019, kedy mu začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s názorom žalovaného, že žalobcovi začala plynúť premlčacia doba od roku 2015, kedy udelil plnomocenstvo svojmu právnomu zástupcovi na zastupovanie v základnom konaní.

9. Cieľom finančného zadosťučinenia je zavŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

10. Hypotéza právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, a spôsobilosť porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu.

11. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný a diskriminovaný.

12. Odvolací súd, v nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky uvádza, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

13. Z obsahu spisu má odvolací súd za nepochybné, že žalobca ako spotrebiteľ v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3C/159/2015 si úspešne uplatnil právo na určenie, že úver je pre porušenie ust. zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov, a tiež na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve dojednanej v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď súd jeho žalobe vo vzťahu k týmto nárokom v celom rozsahu vyhovel. Tým bolo právoplatne vymedzené jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako spotrebiteľa v uvedenom súdnom konaní a zároveň bol sledovaný záujem na úrovni ochrany verejného poriadku tým, že boli určené neprijateľné podmienky.

14. Aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v konaní, ktorý spochybňoval dôvodnosť žaloby o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, bol žalobca dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty až do doby právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobca sa podaním žaloby úspešne domohol svojich práv voči žalovanému, čím je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

15. Pokiaľ sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd uvádza, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na úvahe súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody náležite odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do jeho úvahy.

16. Odvolací súd sa stotožnil s výškou priznaného primeraného zadosťučinenia 1.163,92 eura, a to s ohľadom na aktívnu obranu žalobcu v pôvodnom konaní, dĺžku trvania súdneho konania 4 roky, počas ktorých bola vystavená psychickému vypätiu z výsledku súdneho konania, ako aj s ohľadom na nekalé praktiky žalovaného. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaný zneužil svoje postavenie dodávateľa, nevedomosť a neskúsenosť žalobcu v oblasti uzatvárania spotrebiteľských zmlúv.

17. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku o trovách konania III. ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).